

Statsrådsberedningen
Kansliet för samordning av EU-frågor

Allmänna rådets möte den 12 april 2022

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. (Ev.) A-punkter

Icke lagstiftande verksamhet

3. Den årliga rättsstatsdialogen: landsspecifik diskussion

Diskussionspunkt

Förslagets innehåll

Den årliga rättsstatsdialogen kommer att äga rum inom den ram som fastställdes i Allmänna rådets slutsatser från den 16 december 2014. Sedan 2020 genomförs dialogen strukturerad i en horisontell del och i flera landsspecifika diskussioner.

Vid rådets möte den 12 april kommer landsspecifika diskussioner att äga rum med Luxemburg, Ungern, Malta, Nederländerna och Österrike. Dessa diskussioner kommer att basera sig på den inledande sammanfattningen i respektive landkapitel i kommissionens andra årliga rapport från 2021 om situationen på rättsstatsområdet. Kommissionen har i denna rapport granskat fyra områden; de nationella rättssystemen, åtgärder mot korruption, situationen för media samt ”kontroll och balans” i det institutionella systemet.

Förslag till svensk ståndpunkt

Kommissionens rapport visar tydligt att det finns problem på rättsstatsområdet i flera av EU:s medlemsstater. Regeringen ser mycket allvarligt på denna utveckling och det är därför angeläget att dessa diskussioner äger rum.

Regeringen anser att det finns anledning att diskutera och utbyta erfarenheter om utvecklingen i samtliga medlemsstater och kontinuerligt arbeta för att stärka respekten för rättsstatens principer i hela EU. Vid de landsspecifika diskussionerna avser regeringen särskilt lyfta fram betydelsen av ett oberoende domstolsväsende samt fria medier och skydd för journalister.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

De landsspecifika diskussionerna med Belgien, Bulgarien, Tjeckien, Danmark och Estland behandlades i EU-nämnden den 13 november inför det informella videomötet i Allmänna rådet den 17 november 2020. De landsspecifika diskussionerna med Tyskland, Grekland, Spanien, Frankrike och Irland behandlades av EU-nämnden den 16 april inför det informella videomötet i Allmänna rådet den 20 april 2021. De landsspecifika diskussionerna med Kroatien, Italien, Cypern, Lettland och Litauen behandlades av EU-nämnden den 19 november inför Allmänna rådets möte den 23 november 2021.

4. Konferensen om Europas framtid

Diskussionspunkt

Förslagets innehåll

Vid rådets möte väntas det franska ordförandeskapet informera om vägen framåt och den fortsatta processen mot konferensens slutrapport och avslut.

Vid Allmänna rådet den 22 mars diskuterades ordförandeskapets förslag till metodologi för att avsluta konferensen. Efter en lång diskussion och starka påtryckningar från bland annat Sverige konstaterade ordföranden att rådet inte kan eller ska ta ställning till medborgarnas förslag och rekommendationer inom ramen för konferensen. En eventuell prioritering eller gruppering av förslagen bör i stället göras av medborgarrepresentanterna själva. Hur de andra institutionerna ställer sig till förslagen kan rådet inte styra över.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kommer fortsatt att verka för att konferensen avslutas den 9 maj. Efterarbetet bör ske inom ramen för de europeiska institutionernas arbete och mandat, i enlighet med den gemensamma deklARATIONEN. Regeringen har verkat för att konferensens slutrapport enbart noterar och presenterar medborgarnas förslag i sin helhet men accepterar en ordning där medborgarrepresentanterna själva står för en eventuell prioritering eller gruppering av rekommendationerna. Rådet kan inte ta ställning till dessa inom ramen för konferensen. Regeringen anser att en institutionell dragkamp om politiska prioriteringar bör undvikas.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Riksdagen har informerats om framtidskonferensen den 29 april 2019 genom faktapromemoria 2019/20: FPM17.

Samråd om konferensen skedde i EU-nämnden den 11 december 2019 inför behandling som en övrig fråga på Europeiska rådets dagordning den 12–13 december 2019 och den 25 maj 2020 inför behandling som diskussionspunkt i Allmänna rådet den 26 maj 2020. EU-nämnden informerades om konferensen även den 9 oktober 2020, den 18 januari 2021, den 19 februari 2021, den 19 mars 2021, den 16 april 2021, den 7 maj 2021 och den 18 juni inför behandling som informationspunkt i Allmänna rådet. Samråd om konferensen skedde i EU-nämnden den 17 september, den 15 oktober och den 10 december inför behandling som diskussionspunkt i Allmänna rådet den 21 september, den 19 oktober och den 14 december 2021. Skriftligt samråd av den gemensamma deklARATIONEN skedde med EU-nämnden den 5 mars 2021. Den 21 januari, den 18 februari och den 18 mars skedde samråd om konferensen i EU-nämnden inför behandling som diskussionspunkt i Allmänna rådet den 25 januari, den 22 februari och den 22 mars 2022.

Överläggning om konferensen skedde i utrikesutskottet den 23 januari 2020 samt information gavs den 17 september 2020, den 13 april och den 17 juni 2021. Konstitutionsutskottet informerades om konferensen den 21 januari 2021.

5. Övriga frågor

-